

CARMEN
INNATIVI
TATEM JESU CHRISTI,

ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΤ COELORUM REGIS,
mortalium Redemptoris, pueruli omnib⁹
seculis desideratissimi, scriptum,

à
*Laurentio Junio Templinensi Marchico,
Vratislavia chori Musici ad D. Barbara
Symphonistâ, Anno*

A Morte aternâ CVstoDI nos bone IESV.

OLSNAE SILESIORUM

Sub incude Chalcographica

Johannis Bössemelleri.

M. DC. XIII.

AMPLISSIMO, PRUDENTISSIMO,
VERA GENERIS ANIMI Q. NOBILITATE,
ERUDITIONE, PLURIMARUM RERUM USU &
experientiâ, aliarumq; virtutum laude &
præstantiâ eminentissimo viro

*Dn. LEONHARDO Selhafen/
à Schellenbach in Borussia. Inclytæ
VratisL. Reipublicæ Senatori fidelissimo
ac celeberrimo.*

UT ET

SPECTATISSIMO, PERITISSIMO,
VERA NOBILITATE, DOCTRINA, SAPIEN-
tiâ, pietate, & eximiâ virtutis vitæq; gravitate
clarissimo viro

*Dn. GEORGIO Eben/ Civi ac Mercatori
VratisL. Primario.*

NEC NON

HONESTISSIMO, INTEGERRIMO,
PRUDENTIA, VIRTUTE, MULTOQ.
rerum usu præstantissimo viro

*Dn. JACOBO ALBERTI, Inclytæ Zythopola-
rum Tribus apud Vratislavienses Seniori dignissimo, Aedisq;
ad D. Barbaræ Præsidi vigilantissimo.*

*Dominis ac Mæcenatibus suis, Literarum & Litera-
torum Fautoribus, eâ, quâ par est ac decet, animi submissione plu-
rimùm colendis, pro felici ac salutari novi Anni ingredientis
auspicio dedicatum.*

* * *

IN NATALEM CHRISTI.

 Vos degeneres generati è semine Apellæ
Jesæo, Niliq; patres ditione soluti;
O vos expertes legum, ô pietatis avitæ,
Ante alios scelere immanes & tristibus ausis.
Quæ vos, ô miseri, Stygis excæcavit Erinnyis?
Quæ vos Eumenides rapuerunt angue comantes?
Quod REGEM superùm, superi PATRIS incrementum,
Spem Mundi certam, vitæ pacisq; datorem,
Devastatorem Mortis, Plutonis & Orci,
Temneret elatæ mentis fiducia vestra;
Cum tamen huic puero serviret pontus & æther:
Quicquid & arx cœli, quicquid tenet orbita mundi:
Imò etiam rationis inops curvaret asellus
Se, & taurus, cui grande caput, cui plurima cervix,
Cui tenuis à mento crura & palearia pendent,
Huic supplex fieret deflexo poplite GNATO,
O genus invisum, brutisq; ferocius ipsis;
Gens inimica DEO, procul à pietate remota.

Non ità nos; qui gens CHRISTI sumus emptæ cruore:
Ipsius & verbum, versi ad meliora, fatemur:
Carmine sed canimus nascentis tempora CHRISTI
Annua, gratifico fundentes jubila plausu;
Tota quibus tellus letatur, & arduus æther.

A 2

O vos

O vos Pierides plectri jam promite Musæ
Barbita, & aligeræ volucres per inane volantes
Tollite lætisonos cantus ad sidera cœli;
Vos teneræ mentes, pueri, innuptæq; puellæ,
Promite dulce melos, cunas resonate Salutis
Auctoris Jesu, natalem dicite CHRISTI:
Quo solo fundata salus stat nomine nostra:
Quem dilecta Deo peperit Thamnæia virgo,
Plena pudicitia, nec non pietate virago,
Semine de nullo, nullis temerata hymenæis.
Nos quoq; jam cunas ejus modulabimur unâ,
Læticiæ plenas, præstantes pharmaca nobis
Fluctibus incunctis fortunæ, & mortis agone.

Tristia turbato discedite nubila cœlo,
Purius alma jubar Proserpina sparge per orbem;
Heliadumq; parens hilares nunc exere vultus;
Aspera mitescant Borealis frigora venti;
Sistat & horrendus bacchari spiritus Euri;
Namq; hæc læticiæ lux nobis signa reportat.

At tu, cui meritis oritur fiducia chartis,
Immanuel dilecte, meis allabere cœptis;
Friget opus sine te, nil mens humana salubre
Efficit, ergo meæ sis verus Apollo Camenæ.

AUrea terrarum pax circumfulserat orbem,
Et cæsar validis arctârat vincula catenis,
Clauferat æratis belli quoq; prælia portis;
Nosceret utq; suas Gazas, viresq; potentis

Imperii.

Imperii, exhaustasq; armis civilibus urbes
Augustus, terras censerit iusserat omnes,
Latè describi populos, numerumq; referrè
Cunctorum ad sese capitum, quæ maxima tellus
Sustinet, & rapido complectitur æquore Nereus,
Mox parent dictis populi de semine Juda;
Matthiades etiam nutans ætate Josephus,
Vir gravis, & divùm quo non reverentior alter
Cum Marià [quæ casta toro tum junctâ jugali
Ipsius fuerat, veneris tamen inscia furti:]
Tendit in antiquæ Jesseia mœnia Bethles,
Ambo Jesseæ stirpis, Galileados ambo.
Jamq; peroptatam, recidente sub æquore Phœbo,
Metam contigerant, urbem peterantq; Davidis.
Mille ædes adeunt, & plurima tecta revisunt,
Hospitium lachrymis, & supplice voce petentes:
Nullius ast animum tantæ movère querelæ;
Inter mille domos nec erat quæ exceperit ulla;
Illi instant verbis, & vota precantia fundunt:
Ab liceat nobis, liceat tantummodò vile,
Tectum intrare domus, sævosq; levare dolores
Frigore conceptos, defessaq; membra fovere:
Irrita sed vacuas tendebant vota per auras.

Pauperis at tandem in casulam venère coloni,
Squallorem plenam fœdi, gravis undiq; odoris,
Turbinibus graviter vexatam Eurig; Notiq;
Fessos hic artus, & corpora lassa relaxant:

A 3

Mox

Mox dura venis Josephus silicis ignem,
Elicit, & subito lichnos immittit in illum:
Sicq; ad Mariam, divo quæ pondere ventrem
Portabat gravidum, sacro est ore locutus:

Divæ parens, sine foeta viro, fidissima consors,
Nunc spaciū emensi ad Bethles pervenimus arva;
Plurima perpeffi, passuri plura pericla:
Ne verò pigeat mecum tot adire labores,
Adversiq; animo tolerare incommoda fati,
Ire redire vias ad Bethlen tamq; molestas.
Nam mea non fiunt Divum sine numine coepta:
Sic ait: & cereris depromit pauperis escam,
Tristia quæ vacui relevant jejunia ventris.

Jamq; ferè nitidi soror aurea Cynthia Phœbi
Noctivago curru medium pulsabat Olympum:
Cuncta ubi per terras animalia somnus habebat,
Alituumq; genus, cessabant equora ponti
Densis cum sylvis, & cursu fessus Joseph
Membra simul dederat placidæ relevanda quieti:
Cum virgo tempus præsensit adesse beatum,
Quo sanctum ventris pondus deponeret alvo:
Ergo preces casto concepit pectore sacras
Alma parens; tales fuditq; ad sidera voces.

Sancte pater superum, patribus jurata salutis
Foedera promissa memori sub pectore servas:
Quæq; mihi misera sit gratia facta puella;
Debitus en jamjam seclorum vertitur ordo,

Horat.

Horæq; felicitis properat letissima partus,
O REX cœlicolum fer opem Matriq; SATO.
Vix ea fata: statim cum sancta virago levatis
Nixibus infantem cœlestes edit in auras:
Quem subito involuit tenui velamine nudum,
Et stipulæ arenti imponit fœnoq; misellum,
Indomitus juxtâ taurus sub dentibus herbas
Mandens, cum tardè gradiente cubabat a fello.
Hi flexo sanctum venerantur poplite Numen,
Neve recens natus mala frigora sentiat infans,
Fumificis gelidas depellunt flatibus auras.
Hæc ubi Josephus maculis non obsitus ullis
Viderat, ab quoties jactare est talia visus,
Oscula defigens infanti, & basia libans:

O PUER, æterni patris immemorabile VERBUM,
Per quod cuncta DEUS, fatiq; immunis & ævi
Fecit, quæ grandis tenet undiq; machina mundi:
Par ratione patri, ævo, animo, vi, numine, luce,
Virtute, imperio, splendore, cacumine, honore:
O spes, pax, requies, hominum quoq; dulcis amator,
Lux, via, vita, salus, decor & decus omne tuorum
O λόγος æterne, ô promissum semen Adamo
Exoptata salus tandem mea pectora visis,
Venisti tandem puer expectate per ævum.
Ab sed quàm tantum fors REGEM indigna moratur?
Quàm nihil augusti cultus spectatur in urbe?
Hic non strata tibi sternuntur mollia plumis;

Ab te non rutilo radiantes marmore postes,
Non præclara tuum claudunt prætoria corpus:
Nulla triumphalis sunt hic spectacula pompæ:
Stramen at, & pungens arenti gramine fœnum.
Stella tamen præiens ignotum sidus Olympo
Huc aget extremos Reges oriente profectos,
Admonitos fatis, & dio numine tactos;
Qui tibi dona ferent, Aurum, stactesq; liquorem,
Thuraq; Sabæas olim collecta per oras:
Quamvis Herodes furiis agitatus iniquis
Irarum magnos volvat sub pectore fluctus
Barbarus, atq; velit multas committere cædes.
Tunc tremulæ infantum squallebunt sanguine cunæ;
Et misera implebunt matres ululatibus urbes:
At septem gemini fugiemus ad ostia Nili
Donec erit demptus truculentâ morte Tyrannus;
Hinc demùm referes Phario de littore gressus,
Paulatim accedes prædicta ad munia vitæ,
Grana salutiferi spargas ut cœlica verbi.
Sed post cum fuerit tempus, cum venerit hora,
Quâ tu sancte PUER, verum de lumine lumen,
Deponas vitam pro mundi labe maligni
Distentis manibus transversis stirpis in ara,
Purpureo ostendens fœdatum sanguine vultum,
Et quassata simul crudeli membra flagello:
Pendebris miserè ab summi mens certa parentis.
Hinc decus astrorum patuli fax publica mundi
Amittet nitidam pallenti corpore lucem,

Et claram tristes speciem mutabit in umbras.
Tu verò fontes animas, vinctamq; catervam,
Ut victor, tecum revebes è faucibus Orci,
Ferrea tartarei perrumpens claustra Tyranni.
Tertia ubi radiis aurora retexerit orbem;
Tunc patrium repetes jam non mortalis olympum,
Pectora & humanis votis assueta tenebis.

PAstores ovium vigilabant agmina circum,
Et pecoris teneri, tacite sub tempore noctis:
Cum puer æthereus cælo demissus ab alto,
Ocyor & ventis, & fulminis ocyor alis:
Ac propè delapsus supra caput astitit illis,
Talibus & trepidos verbis affatus amicis.
Ne trepidate metu, longè timor omnis abesto:
En ego magna fero vobis nunc gaudia olympo
Missus, quæ totum sunt divulganda per orbem:
En vobis hodiè est natus Davidis in urbe,
Salvator mundi tecto sub paupere JESUS:
Quem multi cupière patres, multiq; Prophetæ
Cernere, qui placidè veteris sub tempore pacti
Vixerunt, supero sic disponente JEHOVÀ.
Ite citi, agrestes violis aspergite cunas,
Infantem tenerum mox invenietis euntes
Vilibus in pannis positum, stabuloq; jacentem.
Hæc ubi fatus erat, niveo mox lucis amictu
Adjungunt subito juvenum se turba sacrorum,
Talia & Hybleis modulantur carmina verbis:

A 5

Grata

Grata Panomphæo sit laus & gloria Regi,
Pax nova terrigenis, bona semper ubiq; voluntas.
His ita complebant concentibus aëra divis
Angelicæ turmæ, plausus letiq; triumphi
Usq; ut manarent à vespere solis ad ortum,
Et testaretur præsentia gaudia mundus,
Terræq; & immensum pelagus, cælumq; profundum.
Mox metus omnis abit, parent gregibusq; relictis
Insis cœlicolum, celeres gradiuntur in urbem,
Pauperis & tuguri congestum cespite culmen,
Intrant, atq; novum recubantem in stramine Regem
Inveniunt, illiq; statim pia basia libant,
Depromuntq; simul munuscula dulcia ruris
Parvi, & sic puerum gratantes voce salutant:

Salve sancte puer, salve pie CHRISTE Redemptor
Humani generis, dux unice & unice victor;
Salve, qui miseras has lucis natus in auras,
Luce magis pulcher, roseo formosior astro;
Ante tot ò patribus promissum secula munus
Salve, REX Regum salve, Domine & Dominorum
Salve, reclusa est per te jam janua cœli,
Per teq; offensi deserviit ira parentis;
O Sol justiciæ, spes nostræ certa salutis.

His dictis factisq;: vale Mariæ atq; Josepho
Dicunt, atq; petunt sua tecta domosq; vicissim
Gavisiq; illic celebrant pietate puellum.

Nos quoq; pastorum socij nunc, optime JESU,
Ad tua demissa venimus cunabula mente,

Digna

Digna tibi laudum praeconia voce sonantes.
O salve & nobis, verbum & tua sacra professis;
Respice jam nostra scelerata piacula culpa:
O pie CHRISTE, patris verbum immemorabile, tolle,
Tolle, precamur, onus scelerum, fœdosq; reatus,
Nostrorum, crebrò quoniam peccasse fatemur:
Da nobis veniam, nobis placabilis esto:
Fac nobis redeant pacata gaudia mentis
Pax redeat, fax Martis eat ceu fumus in auras.
Pelle famem procul hinc, pestem, contagia dira
Et quaecunq; premant mala nostros cuncta penates:
Sic sic carminibus melius celebrabere nostris:
Et, venerande puer, Jesu puer optime CHRISTE,
Laudisona sine fine tibi sic voce canemus:
SIT NOVO IN EXCELSIS ET TERRIS GLORIA REGI:
Qui DEUS est, & verus HOMO, sine fine gubernans:
Sis JESUS, mihi sis, Sacrato nomine, JESU.

Ad præcedentis Carminis

Autorem.

DUM sacra, Laurenti, cantas cunabula Jesu:
Quo generi humano stat reparata Salus:
Ex animo meritò tibi gratulor. atq; supremo
A DOMINO vita tempora longa precor:
Scilicet, ut cunas ejus persapè sacratas
Hoc redeunte die concelebrare queas.

CHRISTIANUS PANTZHAGIUS
Wardensis Megapolitanus Bresla
ad D. Elisabeth: choralis.

ALIUD

ALIUD.

Indicium est animi sermo! Tu carmine, JUNI,
Profers SACRA! Animus non malus ergo Tibi est.
Maeste! Tuâ cumulat, honos, sic Pallade, CHRISTI;
Quid? Tuus est; vivet post Tua fata Tibi.

Fabianus Lehmannus

Sag. Siles.

ALIUD:

Natalem PUERI, describens, optime, Jesu
Non, ô LAURENTI, rem sine laude facis.
Hujus enim infantis, nil, quàm canere ardua facta,
Terrarum orbe vago, pulchrius esse potest.
Perge ut cœpisti, liquide sic vivus aquai
Fons, tradet superum, premia, sede, tibi.

GEORGIUS ZENCKER
Strelâ Sil.

ALIUD

Elenchus contentorum.

Bismarckii vita et res gesta theologorum orthodoxorum recens.

MUSNERI Fides Jobi.

Concilium oecumenicum octavianum.

ULB Halle

003 509 435

3

5le

VJ 17

Handwritten text on the spine, possibly a library or collection number.

CARMEN
INNATIVI
TATEM JESU CHRISTI,

ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΥ COELORUM REGIS,
mortalium Redemptoris, pueruli omnib⁹
seculis desideratissimi, scriptum,

à

*Laurentio Junio Templinensi Marchico,
Vratislavia chori Musici ad D. Barbara
Symphonistâ, Anno*

A Morte æternâ CVstoDI nos bone IESV.

OLSNE SILESIO RUM

Sub incude Chalcographicâ

Johannis Bössemelleri.

M. DC. XIII.